

SDG Routekaart 21/22

Samen voor een eerlijke en duurzame wereld in 2030

Nederland heeft zich met 192 andere landen gecommitteerd aan 17 doelen die ervoor moeten zorgen dat we in 2030 in een eerlijkere en duurzamere wereld leven: de Sustainable Development Goals (SDG's). Het SDG Nederland-netwerk bekijkt ieder jaar waar de grootste kansen liggen om deze doelen te behalen. Die leggen ze in deze SDG-routekaart vast.

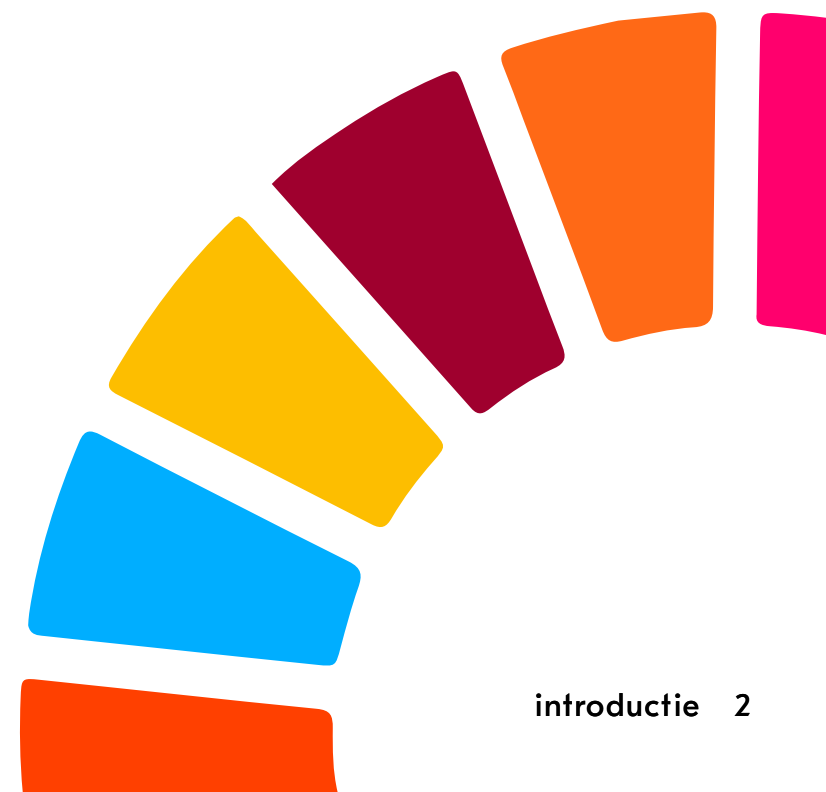
In de SDG-routekaart staan deze duurzame doelen voor 2030 beschreven. De route daar naartoe begint bij de **hoofddresultaten** die de 17 nationale SDG-allianties in Nederland in 2021/2022 willen behalen. Deze allianties zijn onderdeel van het SDG Nederland-netwerk en bestaan uit een aantal maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en lokale overheden die samenwerken rondom een doel. De 17 SDG-doelen staan niet op zichzelf, maar zijn met elkaar verweven. Zo leidt gelijkheid en inclusiviteit tot betere innovaties, en draagt een effectief klimaatbeleid bij aan goede gezondheid en welzijn. Daarom werken de allianties ook aan een aantal belangrijke maatschappelijke **transities**, die nodig zijn om de integrale SDG-agenda te verwezenlijken. Ook die staan de in de routekaart beschreven.

De SDG-routekaart staat niet op zichzelf, maar bouwt verder op de nationale klimaat- en energieakkoorden, het beleid op het gebied van circulaire economie en kringlooplandbouw, en de Green Deals. Het is een initiatief van SDG Nederland, een netwerk dat wordt bestuurd door 10 koepelorganisaties met duizenden leden, en waarbij inmiddels meer dan 1.250 maatschappelijke organisaties, bedrijven, financiële instellingen, onderwijs- en kennisinstellingen, gemeenten, jongerenorganisaties en bewonersinitiatieven zijn aangesloten.

In dit document vind je op de pagina's achter de routekaart een samenvatting van het werk van de SDG-alliantie. Uiteraard verrichten de allianties meer werk dan in deze routekaart is opgenomen, meer informatie daarover vind je in de link naar het plan van aanpak van de betreffende alliantie.

Het doel is dat de routekaart uiteindelijk opgaat in een nationale SDG-strategie, opgesteld door het nieuwe kabinet. De Routekaart 2021/2022 is op de SDG Action Day (24 september 2021) in ontvangst genomen door demissionair minister Tom de Bruijn, verantwoordelijk voor de SDG's.

Wil je meer weten of heb je suggesties voor de SDG-routekaart, neem dan contact op via info@sdgnederland.nl.

2021/2022
Hoofdresultaat2025
Transities2030
Doelscore

1	Opstellen en uitvoeren van het Actieplan Armoede 2030		1 Geen armoede	
2	Verduurzamen van voedselketen door gezondere eetpatronen en minder dierlijke eiwitten	Herziening van het landbouw- en voedselsysteem	2 Geen honger	
3	Uitvoeren van het Mentale Balans Akkoord	Van zorg naar preventie	3 Goede gezondheid en welzijn	
4	Het Duurzame School concept wordt uitgerold in heel Nederland	SDG's ingebed in alle onderwijscurricula	4 Kwaliteitsonderwijs	
5	Inclusief werkgeverschap wordt de norm met de Toolkit Inclusief Werkgeverschap	Inclusief werkgeverschap de norm	5 Gendergelijkheid	
6	Verduurzaming van de Nederlandse drinkwatersector	Echte prijzen	6 Schoon water en sanitair	
7	Fase 2 van Mission Control Room Duurzame Energie wordt uitgerold	Nagenoeg gratis duurzame energie	7 Betaalbare en duurzame energie	
8	Opvolgen van SER-advies over brede welvaart + monitoren van genderdiversiteit	Herziening van de arbeidsmarkt	8 Eerlijk werk en economische groei	
9	Verduurzaming van de Nederlandse chemiesector	Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's	9 Industrie, innovatie en infrastructuur	
10	Bepalen indicatoren sociale duurzaamheid en ongelijkheid + onderzoeken certificering	Meetbaar maken van SDG-indicatoren	10 Ongelijkheid verminderen	
11	Ontwikkelen van indicatoren voor de gemeentelijke bijdragen aan de SDG's	Herziening van de woningmarkt	11 Duurzame steden en gemeenschappen	
12	MVI wordt de norm door het uitvoeren van pilots met lokaal en duurzaam inkopen	Duurzaam inkopen als norm	12 Verantwoorde consumptie en productie	
13	Klimaatbeleid van de overheid wordt scherp getoetst	Eerlijke en transparante productieketens	13 Klimaatactie	
14	Natuurversterkend bouwen wordt de norm bij windparken op zee	Markten laten werken voor SDG's	14 Leven in het water	
15	Deltaplan Biodiversiteitsherstel is in volle gang	Herziening van het sociale rechtstelsel	15 Leven op het land	
16	Convenant van Vertrouwen opstellen + start met pilots voor inclusieve besluitvorming		16 Vrede, justitie en sterke publieke diensten	
17	Regeerakkoord wordt getoetst aan de SDG's		17 Partnerschap om doelstellingen te bereiken	

2021/2022 Hoofdresultaat

1	Opstellen en uitvoeren van het Actieplan Armoede 2030
2	Verduurzamen van voedselketen door gezondere eetpatronen en minder dierlijke eiwitten
3	Uitvoeren van het Mentale Balans Akkoord
4	Het Duurzame School concept wordt uitgerold in heel Nederland
5	Inclusief werkgeverschap wordt de norm met de Toolkit Inclusief Werkgeverschap

2025 Transities

Herziening van het landbouw- en voedselsysteem

Van zorg naar preventie

SDG's ingebed in alle onderwijscurricula

Inclusief werkgeverschap de

2030 Doel

1	 Geen armoede	●
2	 Geen honger	●
3	 Goede gezondheid en welzijn	●
4	 Kwaliteitsonderwijs	●
5	 Gendergelijkheid	●

score

Legenda

Hoofdresultaat

Geeft aan waar de SDG Allianties in 2021-2022 hun focus leggen, naast het werk dat verschillende organisaties in Nederland al doen. Meer toelichting vind je op www.sdgnerland.nl.

Transities

Toont belangrijke maatschappelijke transities met impact op meerdere SDG's. Als het lukt deze transities in 2025 te bereiken, wordt het makkelijker de SDG's in 2030 te behalen.

2030 Doel

Alle VN-landen hebben met elkaar 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) afgesproken om van de wereld een betere plek te maken in 2030.

Score

Hoe NL scoort op de SDG's vergeleken met andere EU-landen (gebaseerd op data van het CBS).

- = NL is koploper
- = NL doet het gemiddeld
- = NL loopt achter

13	Klimaatbeleid van de overheid wordt scherp getoetst
14	Natuurversterkend bouwen wordt de norm bij windparken op zee
15	Deltaplan Biodiversiteitsherstel is in volle gang
16	Convenant van Vertrouwen opstellen + start met pilots voor inclusieve besluitvorming
17	Regeerakkoord wordt getoetst aan de SDG's

Duurzaam inkopen als norm

Eerlijke en transparante productieketens

Markten laten werken voor SDG's

Herziening van het sociale rechtsstelsel

13	 Klimaatactie	●
14	 Leven in het water	●
15	 Leven op het land	●
16	 Vrede, justitie en sterke publieke diensten	●
17	 Partnerschap om doelstellingen te bereiken	●

Transities

Er zijn 14 transities in gang gezet, die nodig zijn om de SDG's te halen. Deze transities brengen elk een significante verandering in de samenleving teweeg, en dragen daarmee bij aan verschillende SDG's. Als deze transities voor 2025 voltooid zijn, is de kans groter dat de SDG's in 2030 voor een groot deel zijn verwezenlijkt. Zodat de transformatie naar een eerlijke, duurzame, inclusieve en weerbare wereld in 2030 wordt behaald.

 Herziening van het landbouw- en voedselsysteem om het overschrijden van de planetaire grenzen te verminderen. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 2. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op vrijwel alle SDG's.

 Van zorg naar preventie. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 3. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1, 3, 7, 10 en 13.

 SDG's ingebed in alle onderwijscurricula van het PO, VO, MBO, HBO en WO. Dit geldt ook voor de medische curricula. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 4. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op alle SDG's.

 Inclusief werkgeverschap de norm in de Nederlandse samenleving. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 5 en 10. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1, 4 en 8.

 Echte prijzen (true prices) voor de helft van de producten in grotere supermarkten. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 17. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1, 2, 4, 7, 12 en 13.

 Nagenoeg gratis duurzame energie voor 7 miljoen huishoudens, waarbij effectief wordt omgegaan met materialen en energie(verbruik) zonder in te boeten op de kwaliteit van leven. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 7. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1, 11, 12 en 13.

 Herziening van de arbeidsmarkt door de regulering van flexcontracten en basisbanen te realiseren vanuit de overheid. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 8. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1, 10 en 11.

 Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's door bijvoorbeeld belasting op arbeid te verschuiven naar belasting op vermogen en het gebruik van (vervuilende) grondstoffen. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 17. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op alle SDG's.

 Meetbaar maken van SDG-indicatoren. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 17. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op alle SDG's.

 Herziening woningmarkt. Huisvesting benaderen vanuit het perspectief van mensenrechten met als doel voldoende betaalbare woningen.

Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 11. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1 en 10.

 Duurzaam inkopen als norm met grote mate van transparantie bij de Rijksoverheid, het bedrijfsleven en grote organisaties. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 12. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 2, 7 en 13.

 Eerlijke en transparante productieketens. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 12. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1, 2, 8, 13, 14, 15 en 16.

 Markten laten werken voor SDG's. Duidelijk maken dat wet- en regelgeving en (financiële) instrumenten van de overheid bij moeten dragen aan de SDG's in binnen- en buitenland. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 17. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op alle SDG's.

 Herziening van het sociale rechtsstelsel. Van wantrouwen naar vertrouwen in burgers. Deze transitie heeft de meeste impact op SDG 16. Daarnaast heeft deze mijlpaal impact op SDG 1, 3, 5, 8, 10, 11 en 17.

Opstellen en uitvoeren van het Actieplan Armoede 2030

Geen honger

De SDG 1-alliantie werkt met het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid aan het opschalen van werkzame vormen van armoedebestrijding. Het Actieplan Armoede 2030 zet in op betere toegang tot het sociale beschermingssysteem, meer toegang tot inkomensregelingen voor minder redzame doelgroepen, meer aandacht voor werkende armen, en een betere toegang tot de woningmarkt om zo dakloosheid terug te dringen. De Alliantie heeft hierbij als prioritaire doelgroep jongvolwassenen in de leeftijdscategorie 16 tot 27 jaar.

Het Sociaal en Cultureel Planbureau en het Centraal Bureau voor de Statistiek ondersteunen het Actieplan Armoede met data om de impact ervan te meten.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 1 in 2030:

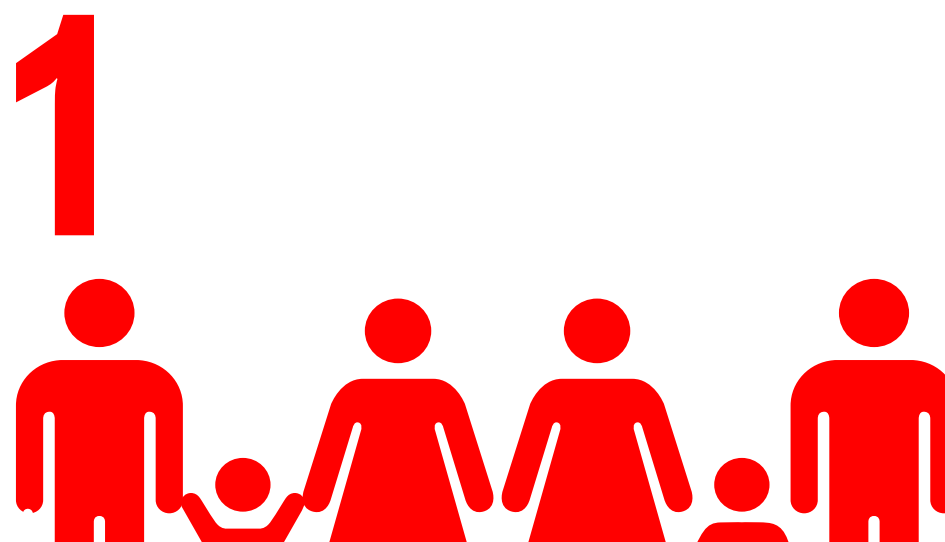
- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- Van zorg naar preventie
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Inclusief werkgeverschap de norm
- Echte prijzen
- Nagenoeg gratis duurzame energie
- Herziening van de arbeidsmarkt
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Herziening woningmarkt
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's
- Herziening van het sociale rechtstelsel

Beëindig armoede overal en in al haar vormen.

Focus van de alliantie:

1.2 Tegen 2030 het aandeel mannen, vrouwen en kinderen die volgens de nationale definities in armoede leven minstens tot de helft terugbrengen.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 1 Alliantie.

Verduurzamen van voedselketen door gezondere eetpatronen en minder dierlijke eiwitten

Geen honger

De SDG 2-alliantie werkt aan een duurzaam landbouw- en voedselsysteem waarin circulariteit, gezondheid, transparantie en true cost/true price centraal staan. Er wordt gewerkt aan:

- 1) het creëren van een nieuwe balans in ons eetpatroon van dierlijke en plantaardige eiwitten;
- 2) het aanzetten tot een duurzame voedselomgeving waar echte kosten geïnternaliseerd worden in de prijs;
- 3) het creëren van nieuwe, duurzame perspectieven voor boeren en de landbouw- en voedselketen;
- 4) het vertalen van deze perspectieven voor boeren naar beleid en praktijk in Nederland en de EU;
- 5) het aanzetten tot een landbouw- en voedselsector die een netto positieve impact heeft op natuur, milieu en volksgezondheid waarbij de Boerenraad een belangrijke gesprekspartner is van de Nederlandse overheid.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 2 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Echte prijzen
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Duurzaam inkopen als norm
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's

Beëindig honger, bereik voedselzekerheid en verbeterde voeding en promoot duurzame landbouw.

Focus van de alliantie:

- In 2030 is er een nieuwe balans in ons eetpatroon van 40% dierlijke en 60% plantaardige eiwitten.
- In 2030 is er een voedselomgeving die aanzet tot duurzame en gezonde eetpatronen, en een voedselproductie waarin de echte kosten worden geïnternaliseerd in de prijs.
- In 2030 wordt de creatie van baten (waarde) in de landbouw beloond: krachten zijn gebundeld en boeren hebben nieuwe perspectieven in de landbouw- en voedselketen.
- In 2030 is de integrale benadering van vernieuwende boeren gemeengoed in beleid en praktijk in NL en EU.
- In 2030 heeft minimaal 50% van de Nederlandse landbouw- en voedselsector een netto positieve impact op natuur, milieu en volksgezondheid en De Boerenraad is een invloedrijke gesprekspartner van overheid en andere ketenspelers.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 2 Alliantie.

Uitvoeren van het Mentale Balans Akkoord

Goede gezondheid en welzijn

De SDG 3-alliantie werkt aan de implementatie van het 'Mentale Balans Akkoord' in samenwerking met het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en andere partners. De Alliantie is onderdeel van het publiek-private partnerschap 'Missie Mentaal' dat bijdraagt aan de aanpak van mentale gezondheidsproblemen in Nederland. Daarnaast werkt de Alliantie aan de realisatie van:

- 1) concrete beleidsveranderingen voor een gezonde planeet en mens met onder andere een suikertaks;
- 2) bewustwording van het concept Planetary Health;
- 3) integratie klimaat- en gezondheidsbeleid;
- 4) global health in medisch curriculum;
- 5) meer expertise rondom zorgwoestijnen in Nederland en Europa door partnerschappen;
- 6) verduurzaming van de zorg en ziekenhuizen.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 3 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- Van zorg naar preventie
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's
- Herziening van het sociale rechtsstelsel

Verzeker een goede gezondheid en promoot welzijn voor alle leeftijden.

Focus van de alliantie:

- 3.3 Een einde maken aan epidemieën, door water overgebrachte ziekten en andere overdraagbare ziekten.
- 3.4 Vroegtijdige sterfte gelinkt aan niet-overdraagbare ziekten met een derde verminderen door preventie en behandeling, en door mentale gezondheid en welzijn te bevorderen.
- 3.5 Preventie en behandeling versterken van misbruik van verslavende middelen, met inbegrip van drugs en alcohol.
- 3.9 Tegen 2030 in aanzienlijke mate het aantal sterfgevallen en ziekten verminderen als gevolg van gevaarlijke chemicaliën en de vervuiling en besmetting van lucht, water en bodem.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 3 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG

Het Duurzame School concept wordt uitgerold in heel Nederland

Kwaliteitsonderwijs

Voor scholen die het certificaat 'Gezonde School' hebben biedt het 'duurzame school'-gedachtegoed een kans om ook een groene en sociale agenda in te voeren. Het concept gaat in 2022 van start met als doel om dit in het hele land uit te rollen.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 4 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Inclusief werkgeverschap de norm
- Echte prijzen
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Markten laten werken voor de SDG's

Verzekert gelijke toegang tot kwaliteitsvol onderwijs en bevordert een leven lang leren voor iedereen.

Klik hier voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 4 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG

Inclusief werkgeverschap wordt de norm met de Toolkit Inclusief Werkgeverschap

Gendergelijkheid

De SDG 5-alliantie heeft in samenwerking met de INCubators de Toolkit Inclusief Werkgeverschap gelanceerd. Deze helpt organisaties versnelling te realiseren op diversiteit en inclusiviteit. Hiervoor is gelijke verdeling van zorg en werk essentieel, wat zal bijdragen aan verbetering van de financiële zelfstandigheid van vrouwen. Daarnaast is (bijna) gratis kinderopvang voor alle kinderen de focus van onze lobbyactiviteiten voor 2021 en 2022.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 5 in 2030:

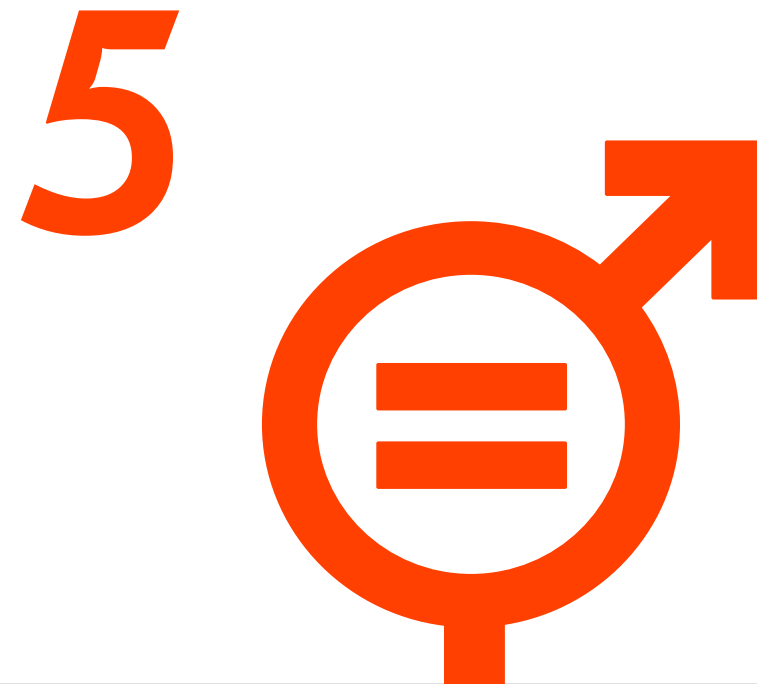
- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Inclusief werkgeverschap de norm
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Markten laten werken voor de SDG's
- Herziening van het sociale rechtstelsel

Bereik gendergelijkheid en empowerment voor alle vrouwen en meisjes.

Focus van de alliantie:
(gebaseerd op de Theory of Change)

- In 2030 kunnen vrouwen rekenen op gelijke mogelijkheden en kansen om financiële onafhankelijkheid te realiseren.
- In 2030 kunnen vrouwen rekenen op een inclusieve arbeidsmarkt met gelijke mogelijkheden en kansen.
- In 2030 kunnen vrouwen rekenen op media die representatief is en vrij van beperkende stereotypering.
- In 2030 kunnen vrouwen rekenen op gezondheidszorg op maat.

Klik hier voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 5 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG

Verduurzaming van de Nederlandse drinkwatersector

Schoon water en sanitair

Voor SDG 6 ligt in 2021/22 de focus op:

- 1) het versnellen van circulariteit in materiaal door middel van een grondstoffenpaspoort voor leidingmateriaal;
- 2) de energietransitie door meer opwekking van duurzame energie;
- 3) reduceren van CO2 uitstoot door te kijken naar alternatieve chemicaliën en het verkennen van beprijzen van CO2 uitstoot.

MVO Nederland werkt hieraan samen met Blauwe Netten, het platform van de tien drinkwaterbedrijven gericht op verduurzaming van de drinkwatersector.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 6 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Markten laten werken voor de SDG's

Verzeker toegang tot duurzaam beheer van water en sanitatie voor iedereen.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 6 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG

Fase 2 van Mission Control Room Duurzame Energie wordt uitgerold

Betaalbare en duurzame energie

Het Mission Control Centre is een nationaal monitoring- en innovatiecentrum voor de versnelling van duurzame energie voor huishoudens en industrie. Toekomstscenario's rond duurzame energie worden uitgewerkt en verwerkt in het dashboard van Mission Control Room Duurzame Energie.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 7 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- Van zorg naar preventie
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Echte prijzen
- Nagenoeg gratis duurzame energie
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Duurzaam inkopen als norm
- Markten laten werken voor de SDG's

Verzeker toegang tot betaalbare, betrouwbare, duurzame en moderne energie voor iedereen.

Klik hier voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 7 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

← VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG →

Opvolgen van SER-advies over brede welvaart + monitoren van genderdiversiteit

Eerlijk werk en economische groei

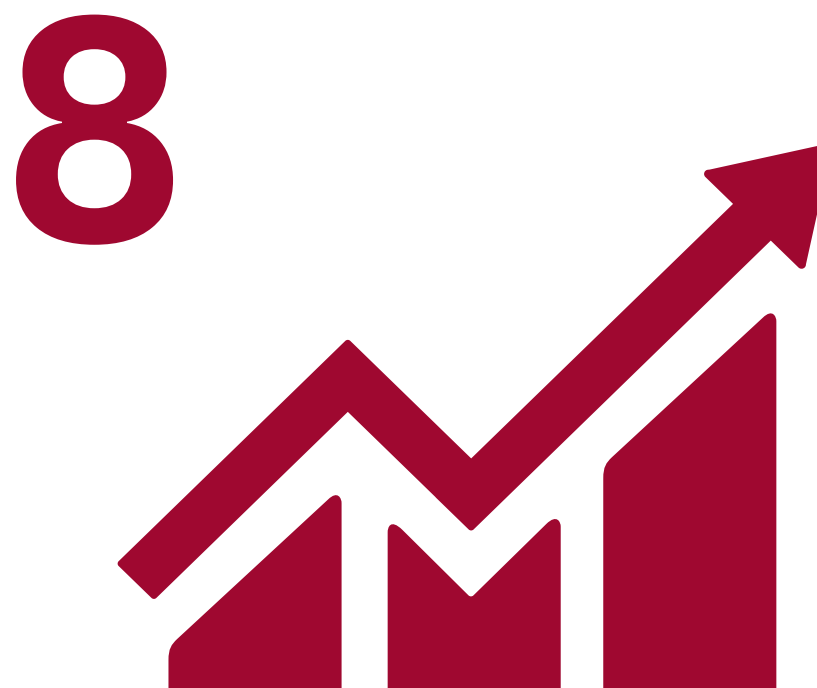

In het middellange termijn SER-advies voor sociaal-economisch beleid (2021-2025) staat het investeren in brede welvaart centraal: in zekerheid van werk en inkomen, in toekomstig verdienvermogen, in sterke publieke dienstverlening en een duurzaam leefklimaat. Essentieel onderdeel hiervan is een voorstel tot hervorming van de arbeidsmarkt zodat meer werk- en inkomenszekerheid ontstaat en concurrentie op arbeidsvoorwaarden wordt voorkomen.

Daarnaast kreeg de SER vanuit het wetsvoorstel "evenwichtige verdeling van de zetels over M/V" de taak om genderdiversiteit te monitoren en de resultaten van bedrijven zichtbaar te maken. Er komt een webportaal samen met VNO-NCW waar bedrijven hun streefcijfers kunnen doorgeven, rapporteren over man-vrouwverhoudingen in de top en melden welke maatregelen zij hebben genomen.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 8 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Inclusief werkgeverschap de norm
- Herziening van de arbeidsmarkt
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's
- Herziening van het sociale rechtsstelsel

Bevorder aanhoudende, inclusieve en duurzame economische groei, volledige en productieve tewerkstelling en waardig werk voor iedereen.

Focus van de alliantie:

- 8.5 Waardig werk voor alle vrouwen en mannen, jonge mensen en personen met een handicap, en gelijk loon voor werk van gelijke waarde.
- 8.6 Reductie jongerenwerkloosheid of jongeren zonder onderwijs of opleiding.
- 8.8 Veilige en gezonde werkomgevingen voor alle werknemers, in het bijzonder migrantenarbeiders.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 8 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG

Verduurzaming van de Nederlandse chemiesector

Industrie, innovatie en infrastructuur

Het netwerk chemie van MVO Nederland werkt aan:

- 1) transparantie via true cost accounting en de ware impact van de chemische productie op de natuur en biodiversiteit;
- 2) circulariteit als uitgangspunt voor producten en diensten door een markt te creëren voor kunststof recycelaat;
- 3) de energietransitie: hoe productie-installaties duurzamer kunnen.

Het netwerk chemie van MVO Nederland bestaat uit ongeveer 30 chemiebedrijven (groot- en midden-kleinbedrijf actief op o.a. het gebied van agro- en fine chemicals, plastic converters, formuleerders en afvalverwerkers) die samenwerken om de sector te verduurzamen.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 9 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Markten laten werken voor de SDG's

Bouw veerkrachtige infrastructuur, bevorder inclusieve en duurzame industrialisering en stimuleer innovatie.

Klik hier voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 9 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

← VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG →

Bepalen indicatoren sociale duurzaamheid en ongelijkheid + onderzoeken certificering

Ongelijkheid verminderen

Onder leiding van de SDG 10-alliantie onderzoekt de Alliantie Sociale Duurzaamheid (SDG Allianties 1, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 16) in 2022 welke indicatoren voor de waarborging van een rechtvaardige en gelijke samenleving ontbreken en brengt deze in kaart.

In samenwerking met het CBS en de planbureaus werkt de alliantie aan het uitbreiden van indicatorensets met als doel dat de juiste indicatoren ook verankerd worden in het systeem zodat overheidsbeleid daarop gebaseerd kan worden. De inzichten worden gepresenteerd op de SDG Action Day 2022.

Daarnaast gaat de alliantie onderzoeken hoe dat vertaald kan worden naar verschillende sectoren in de vorm van certificering voor organisaties. Zo ontstaat er voor stakeholders een heldere norm en handelingsperspectief over hoe ze daar aan bij kunnen dragen.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 10 in 2030:

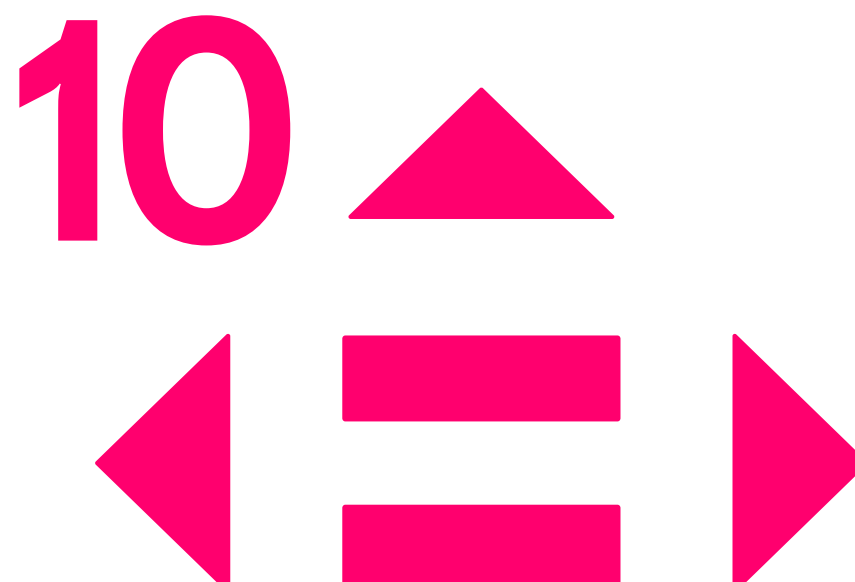
- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- Van zorg naar preventie
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Inclusief werkgeverschap de norm
- Herziening van de arbeidsmarkt
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Herziening woningmarkt
- Markten laten werken voor de SDG's
- Herziening van het sociale rechtsstelsel

Dring ongelijkheid in en tussen landen terug.

Focus van de alliantie:

- 10.1 Inkomenstoename van de onderste veertig procent van de bevolking tegen een ritme dat hoger ligt dan het nationale gemiddelde.
- 10.2 Sociale, economische en politieke inclusie van iedereen mogelijk maken en bevorderen.
- 10.3 Gelijke kansen verzekeren en ongelijkheden wegwerken, discriminerende wetten, beleidslijnen en praktijken afschaffen en bevorderen van de geschikte wetgeving en beleidslijnen.
- 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 10 Alliantie.

Ontwikkelen van indicatoren voor de gemeentelijke bijdragen aan de SDG's

Duurzame steden en gemeenschappen

De VNG ontwikkelt samen met gemeenten een set indicatoren om de gemeentelijke bijdragen aan de SDG's inzichtelijk te maken.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 11 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Nagenoeg gratis duurzame energie
- Herziening van de arbeidsmarkt
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Herziening woningmarkt
- Markten laten werken voor de SDG's
- Herziening van het sociale rechtsstelsel

Maak steden en menselijke nederzettingen inclusief, veilig, veerkrachtig en duurzaam.

Klik hier voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 11 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

← VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG →

MVI wordt de norm door het uitvoeren van pilots met lokaal en duurzaam inkopen

Verantwoorde consumptie en productie

Door de uitbreiding van het Mission Control Centre Dashboard en Manifest Maatschappelijk Verantwoord Inkopen kunnen pilots van duurzaam en lokaal inkopen worden opgeschaald en kan MVI de norm worden.

Het dashboard brengt alle subdoelen en de lopende SDG 12-initiatieven in kaart. Hierdoor kunnen initiatieven beter gelinkt worden en kan er gezorgd worden voor transparante communicatie naar stakeholders om de totale SDG 12-impact te versterken en versnellen.

De impact van de volgende transitie is essentieel voor het behalen van SDG 12 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Echte prijzen
- Nagenoeg gratis duurzame energie
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Duurzaam inkopen als norm
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's

Verzeker duurzame consumptie- en productiepatronen.

Focus van de alliantie:

- 12.2 Duurzaam beheer en efficiënt gebruik van natuurlijke hulpbronnen.
- 12.5 Beperking afvalproductie via preventie, vermindering, recycling en hergebruik.
- 12.6 Bedrijven aanmoedigen om duurzame praktijken aan te nemen en duurzaamheidsinformatie te integreren in hun rapporteringscyclus.
- 12.7 Duurzame praktijken bij overheidsopdrachten bevorderen in overeenstemming met nationale beleidslijnen en prioriteiten.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 12 Alliantie.

Klimaatbeleid van de overheid wordt scherp getoetst

Klimaatactie

De afgelopen jaren zijn er op EU- en nationaal niveau meer ambities en concrete plannen bijgekomen om het klimaatprobleem het hoofd te bieden. Deze zijn echter niet voldoende om de ernstige gevolgen van klimaatverandering te voorkomen of aan te pakken. Ook loopt de actie vaak achter op de ambitie.

Daarom lobbyt de alliantie, onder leiding van de Jonge Klimaatbeweging, ervoor dat de overheid structureel wordt getoetst op haar klimaatbeleid en wordt bijgestuurd waar nodig. Op deze manier wordt het welzijn van huidige en toekomstige generaties gewaarborgd.

Daarnaast zet de alliantie zich in voor betere participatie in het klimaatbeleid.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 13 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- Van zorg naar preventie
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Echte prijzen
- Nagenoeg gratis duurzame energie
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Duurzaam inkopen als norm
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's

13

Neem dringend actie om klimaatverandering en haar impact te bestrijden.

Focus van de alliantie:

13.2 Maatregelen inzake klimaatverandering integreren in nationale beleidslijnen, strategieën en planning.

Klik hier voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 13 Alliantie.

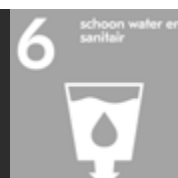
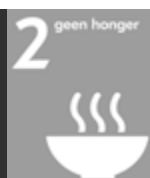
TERUG NAAR
HET OVERZICHT

VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG

Natuurversterkend bouwen wordt de norm bij windparken op zee

Leven in het water

De SDG 14-alliantie, onder leiding van De Rijke Noordzee, werkt met diverse partners aan versterking van de natuur als vast onderdeel bij windparken op zee.

Op alle momenteel bestaande offshore windparken (6) worden zulke projecten uitgevoerd en gemonitord. De resultaten worden gedeeld in een toolbox. Doel is om in 2023 'natuur-versterkend bouwen' als verplichting mee te nemen bij de tenders en ontwikkeling van alle nieuwe offshore windparken. Hiertoe wordt er gelobbyd bij de overheid en de sector.

Daarnaast inventariseert de alliantie hoe SDG 14 als keurmerk bij leven onder water gerealiseerd kan worden.

De impact van de volgende transitie is essentieel voor het behalen van SDG 14 in 2030:

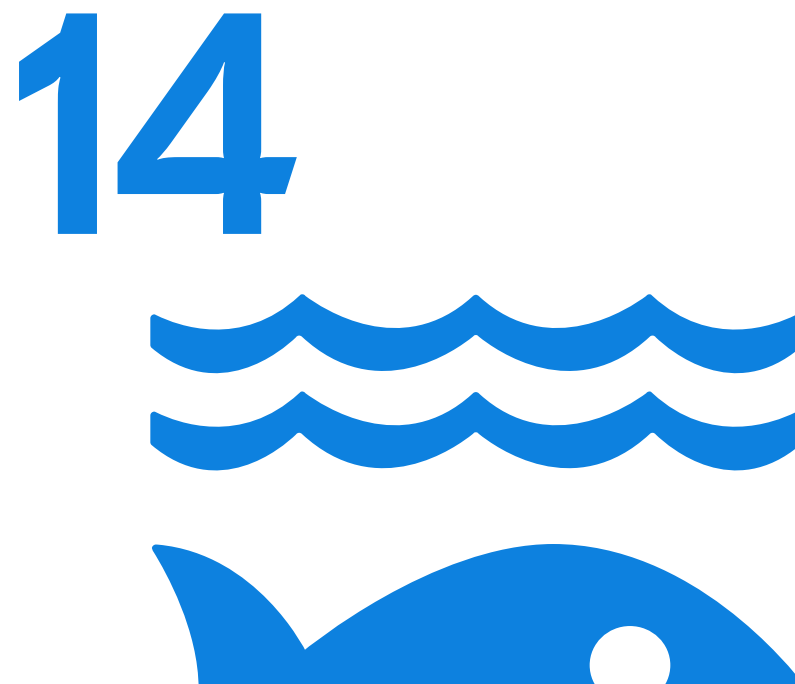
- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's

Behoud, en maak duurzaam gebruik van, oceanen, zeeën en maritieme hulpbronnen.

Focus van de alliantie:

- 14.1 Tegen 2025 de vervuiling van de zee voorkomen en in aanzienlijke mate verminderen.
- 14.2 Tegen 2020 op een duurzame manier zee- en kust ecosystemen beheren en beschermen om aanzienlijke negatieve gevolgen te vermijden.

Klik hier voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 14 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

← VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG →

Deltaplan Biodiversiteitsherstel is in volle gang

Leven op het land

Na opbouw en versterking in 2020-2021 van de organisatie onder het Deltaplan Biodiversiteitsherstel en op weg naar de realisatie van de gedeelde visie in 2030 is de uitvoering vol aan de gang.

Beoogde stappen zijn o.a.:

- 1) het uitbouwen van de maatschappelijke beweging voor biodiversiteitsherstel;
- 2) bewustwording en draagvlak creëren via communicatie van de alliantie;
- 3) ontwikkelen van verdienmodellen voor marktpartijen en overheden ter beloning van biodivers ondernemen;
- 4) wegnemen van wettelijke belemmeringen en stimuleren van overheidsbeleid voor biodiversiteitsherstel;
- 5) opstellen van een kennisagenda voor biodiversiteitsherstel;
- 6) ontwikkelen van succesvolle governance modellen voor een gebiedsgerichte aanpak;
- 7) verder ontwikkelen en toepassen van systematiek voor biodiversiteit-monitoring.

Daarnaast werkt de alliantie aan de lancering van de Nationale Actie-agenda en aan de ontwikkeling van een nationaal Dashboard Biodiversiteit.

De impact van de volgende transitie is essentieel voor het behalen van SDG 15 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's

Bescherm, herstel en bevorder het duurzaam gebruik van ecosystemen op het vasteland, beheer bossen en wouden duurzaam, bestrijd woestijnvorming, stop landdegradatie en draai het terug en roep het verlies aan biodiversiteit een halt toe.

Focus van de alliantie:

- 15.9 Tegen 2020 ecosysteem- en biodiversiteitswaarden integreren in nationale en plaatselijke planning, ontwikkelingsprocessen, strategieën en plannen inzake armoede-bestrijding.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 15 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

← VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG →

Convenant van Vertrouwen opstellen + start met pilots voor inclusieve besluitvorming

Om het vertrouwen tussen burgers en instituties te herstellen, stelt de SDG 16-alliantie een convenant op. Zo is het belangrijk dat er in de besluitvorming rondom grote transitie de stem van de burger en toekomstige generaties wordt meegenomen. Dit kan door middel van burgerberaden en nieuwe inclusieve manieren van besluitvorming. Daarbij is het van belang dat er ruimte is voor een transformatie in de besluitvorming die ook aansluit op veranderingen in de samenleving.

De impact van de volgende transitie is essentieel voor het behalen van SDG 16 in 2030:

- Herziening van het landbouw- en voedselsysteem
- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- Belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- Meetbaar maken van SDG-indicatoren
- Eerlijke en transparante productieketens
- Markten laten werken voor de SDG's
- Herziening van het sociale rechtssysteem

Vrede, justitie en sterke publieke diensten

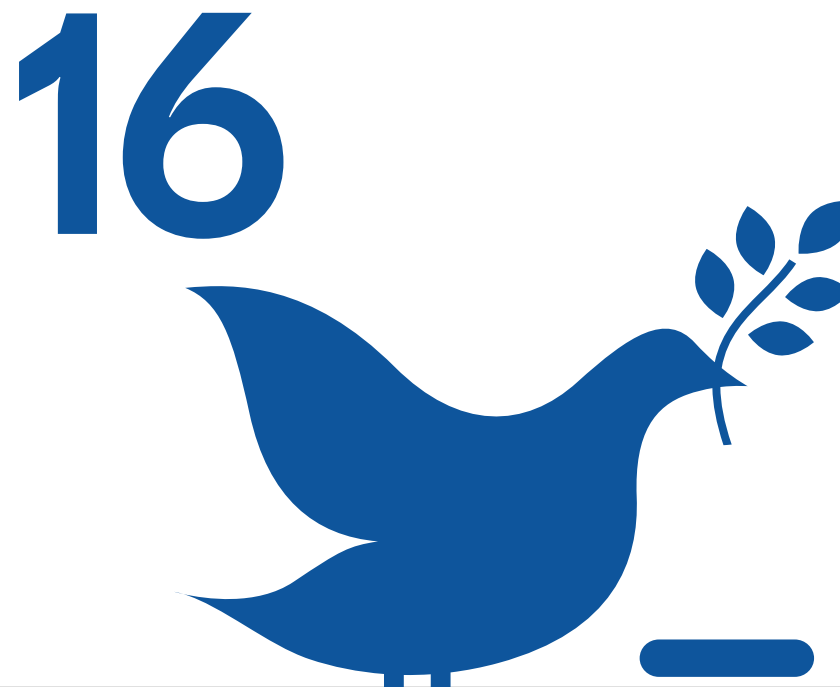

Bevorder vreedzame en inclusieve samenlevingen met het oog op duurzame ontwikkeling, verzeker toegang tot justitie voor iedereen en bouw op alle niveaus doeltreffende, verantwoordelijke en toegankelijke instellingen uit.

Focus van de alliantie:

- 16.3 De rechtsregels bevorderen op nationaal en internationaal niveau en gelijke toegang tot het rechtssysteem voor iedereen garanderen.
- 16.6 Doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 16 Alliantie.

TERUG NAAR
HET OVERZICHT

VORIGE
SDG

VOLGENDE
SDG

Inclusief werkgeverschap wordt de norm aan de hand van de Toolkit Inclusief Werkgeverschap

In de campagne voor een Duurzaam Regeerakkoord vroegen duizenden organisaties en burgers om een nationaal, kabinetsbreed plan om de SDG's te behalen, een coherente inzet van beleid en middelen daarvoor, in samenspraak met organisaties en burgers (waaronder jongeren).

Komend jaar bekijkt SDG Nederland, één van de initiatiefnemers van de campagne, samen met partners hoe dat in het regeerakkoord terecht is gekomen. Waar het niet in lijn is met hun verzoek, stellen ze een betere aanpak voor. Waar het wel in lijn is, stellen ze samenwerking voor.

Hieruit kunnen allerlei acties voortkomen, zoals: de bestaande SDG Toets ook op bestaande wetgeving toepassen (niet alleen toekomstige); SDG Impact Bonds ontwikkelen, en een SDG Fonds opzetten voor burgerinitiatieven. Daarnaast kunnen het opstapjes zijn naar de transities die alle partners achter de campagne beogen, zoals echte prijzen, duurzame inkoop en belastingverschuiving.

De impact van de volgende transities is essentieel voor het behalen van SDG 17 in 2030:

- SDG's ingebed in alle onderwijscurricula
- herziening van het sociale rechtstelsel
- meetbaar maken van SDG-indicatoren
- belastingverschuiving die werkt voor de SDG's
- markten laten werken voor de SDG's en
- echte prijzen

Partnerschap om doelstellingen te bereiken

Implementatie van de beschikbare middelen en mondiaal partnerschap voor duurzame ontwikkeling.

Focus van de alliantie:

- 17.13 De globale macro-economische stabiliteit versterken.
- 17.14 Versterken beleidscoherentie voor duurzame ontwikkeling.
- 17.16 Globaal Partnerschap voor duurzame ontwikkeling versterken.
- 17.17 Doeltreffende openbare, publiek-private en maatschappelijke partnerschappen aanmoedigen en bevorderen.
- 17.19 Metingen ontwikkelen voor de vooruitgang van duurzame ontwikkeling, in aanvulling op het BBP, en ondersteunend aan statistische capaciteitsopbouw in ontwikkelingslanden.

[Klik hier](#) voor meer informatie over het plan van aanpak van de SDG 17 Alliantie.

Samen voor een eerlijke en duurzame wereld in 2030

SDG Routekaart 21/22